

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

16.03.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Агенция „Фокус“

✓ Васил Велев, АИКБ: Икономическата криза ще бъде с непредвидими последици, ако не се осигурят транспортни коридори за товари към Европа

Водещ: Че ударът на COVID-19 върху бизнеса ще бъде силен, е ясно отсега, колко силен не е съвсем, защото всичко зависи от продължителността на кризата. Но как да бъдат намалени загубите и да не стигнем до масови фалити са въпроси, които очевидно трябва да са част от дневния ред и на политици, и на работодатели. Има ли вече план за всичко това?

Г-н Велев, кои индустрии ще бъдат засегнати най-много?

Васил Велев: Това, което веднага се вижда и вече е ясно, първи потърпевши е сектора на туризма – туроператорите, свързаните с туризма индустрии, хотели, ресторанти, транспорт. Но при въвеждането на тези необходими извънредни мерки безспорно ще бъде засегнат и секторът на културата, на спорта, където също работят хора и получават доходите си от там. Не на последно място ще бъде засегната и цялата индустрия, тъй като вече се затруднени доставките както на материали, така и експедицията на готова продукция. Това всъщност е първата и най-неотложна мярка, за която ние бихме апелирали когато става дума за подкрепа на бизнеса – да се осигурят транспортни коридори. Става дума за трансгранични коридори извън страната. В рамките на страната доставките не са прекъсвани. Но нашата икономика е отворена и над половината от БВП се реализира чрез износа, съответно и чрез вноса. И без транспортни коридори към Европа, където е близо 2/3 от стокообмена, икономическата криза ще бъде много по-голяма и с непредвидими последици. Затова ние апелираме не само към правителството, въпросът трябва да се решава на европейско равнище, тъй като не зависи само от една или две страни. Другите мерки, които трябва да се вземат, са за подкрепа на доходите на хората при намалено работно време или при затваряне на предприятия. И третата група проблеми са свързани с подкрепа на самите предприятия, за да не фалират, особено засегнатите сектори, като те са главно свързани с отлагане на плащания, реструктуриране на кредити и директна финансова подкрепа. Вече редица държави оповестиха в Европейския съюз такива мерки. Техният размер от порядъка и над 1% от БВП, ако сравним общата сума, която назовават към БВП, това за България би означавало над милиард – в порядъка на 1.5 млрд. лева. В същото време е ясно, че ще има намалени приходи в бюджета и увеличени разходи, и тежестта на кризата трябва да бъде справедливо разпределен и щетите и загубите справедливо компенсирани, а не...

Водещ: Понеже имаше критики, че твърде рано и недостатъчно мотивирано се въвежда извънредно положение, принципно вашето становище какво е – одобрявате ли рестрикциите, които се въвеждат на този етап?

Васил Велев: Ние проведоха анкета сред членовете си, и всъщност, колегите повечето отговарят, че даже малко са закъснели мерките. Като цяло са адекватни, но повечето смятат, че са закъснели, отколкото че са преждевременни и прекомерни. Тоест, това е отговорът на бизнеса – не са прекомерни мерките, не са преждевременни.

Водещ: Това е хубаво, защото пък подсказва, че няма да има нарушения, няма да се стремят по един или друг начин да ги избегнат.

Васил Велев: Да, трябва да има контрол по спазването. И в тази връзка всъщност са и разпоредбите, които вече предприятията направиха. Има вътрешни заповеди, които са издадени. Всъщност, аз направих извадкова проверка и 100% от големите предприятия вече имат такива заповеди за промяна в организацията на работа, свързани са с повишаване на хигиенните изисквания, командировките, начина на провеждане на заседание, начина на достъп на външни хора в предприятията, доставки, спедиции, лични предпазни средства, дезинфекция и т.н. Този уикенд е добре мениджмънтът да помисли, където няма още такива писани правила, да ги направи от понеделник да продължаваме по нов начин, защото не е ясно колко време ще отнеме това и трябва да се научим да живеем и работим в такива условия.

Водещ: Да, това беше и моят следващ въпрос – дали ще се реструктурира производството и дали има сфери, където това е невъзможно?

Васил Велев: Ние даваме препоръки навсякъде, където е възможно, да се работи от разстояние, от къщи. Това е възможност за администрацията в по-голямата част, за консултантския бизнес, IT сектора, проектантската дейност, одит, счетоводство, но по никакъв начин не може осъществи в индустриалното производство. И затова там трябва да се помисли за такава реорганизация, която да избягва струпване на много хора по едно и също време и на едно и също място. Същото важи и за транспорта. Най-вече за спазване на елементарни правила – 1 м разстояние, лична хигиена и самоограничаване на контактите.

Водещ: В последните дни, г-н Велев, сигурно и вие сте станали свидетел, наблюдаваме трескаво пазаруване по магазините и основният въпрос, който притеснява хората е дали ще се стигне до дефицит на стоки. Имате ли отговор на този въпрос?

Васил Велев: Не би трябвало и не очаквам да се стигне до дефицит на хранителни стоки, храни, напитки. Ясно е, че има достатъчно такива запаси за изхранване на няколко Българи. Важното е да не се подават хората на паники и да не се презапасяват. Дефицитът, който го има на лични предпазни средства и на места и на хигиени средства – дезинфектанти, ще бъде много скоро преодолян. За да не се увеличи обаче дефицитът, трябва да се предприемат мерки като ограничаване на спекулата, тоест, под това знаме въвеждане на някакви пределни цени, кой ще ги определи колко да бъдат? Пазарът много ще отсее спекулантите и цените ще се наместват към справедливата си стойност. По-скоро трябва да има ограничаване на количествата, които едно лице може да закупи на такива средства – лични предпазни средства, дезинфектанти, маски и т.н.

Водещ: Съпоставима ли е ситуацията с предходни периоди от най-новата ни история и може ли да се използва някакво ноу-хау?

Васил Велев: По-скоро е уникална ситуация, защото при предишната икономическа криза нямаше такъв здравен медицински проблем. Сега на предния фронт, на първата линия са болници и аптеки, които имат прекомерно много работа. Там има извънреден труд, който трябва съответно да бъде заплатен. Икономическата криза, която ще дойде и идва, е следствие на паниката по борсите и ограничаването на спедициите, на транспорта, на придвижването на товари. Придвижването на хора трябва да се ограничи до възможния минимум, но придвижването на товари трябва да бъде осигурено. Това е, което много бързо в Европейския съюз, трябва да стане ясно и да се вземат адекватни решения. Защото иначе ще пострадат повече хора по икономически причини, отколкото по медицински.

Водещ: Ще има ли фалити на фирми или това зависи от продължителността на кризата?

Васил Велев: Вижте, фалити на фирми има и без кризи, така че във всички случаи ще има увеличаване на фалитите, и колкото е по-продължителна кризата и по-неадекватни мерките, които се взимат, толкова повече ще бъдат фалитите. Затова ние в понеделник ще имаме обсъждане на предложенията на работодателите с министъра на икономиката, които трябва да се вземат, за да се ограничи именно фалита на фирмите, да се ограничи спада на доходите на хората. И тук трябва да се разпредели справедливо, още веднъж повтарям, загубите, и те да бъдат справедливо компенсирани. Защото не може на едно място големи групи хора да остават без работа и без доходи, а на друго място други хора да се оплакват от това, че им се е намалила отпуската или принудително са излезли в отпуска, а пък заплатата им е увеличена.

Водещ: И понеже искаме нашите слушатели да знаят, че всички без изключение по един или друг начин плащат определена цена за тази ситуация, в която се намираме, задаваме днес на всички наши събеседници въпроса как ще се промени вашето ежедневие в следващите дни и ще се промени ли?

Васил Велев: То вече е променено. Това става първи приоритет в работата на мениджмънта, в работата на организацията на работодателите. Ние в петък имаме срещи с министъра на труда и социалната политика, където изложихме своето предложение за подкрепа на доходите на хората, които остават без работа или с намалена работа. А понеделник ще изложим своите предложения, които сме събрали чрез анкета сред членовете си, ще изложим тези предложения на министър Караниколов.

Водещ: Вашето лично време, животът ви извън работния процес ще се промени ли?

Васил Велев: Да, всички ние трябва да се самоограничим в контактите си. Всички трябва да имат поведението все едно, че сме вирус носители – на 1 м разстояние, без здрависване, прегръдки и целувки, кашляне в носни кърпички, миене на ръцете, дезинфекциране на помещения и работни площи. Това трябва да го спазваме всички, за да има ефект от мерките и да бъдат те по-кратковременни.

Economic.bg

✓ Велев: Икономическата криза ще бъде невиджана, ако няма трансгранични коридори

Туристическият бизнес първи се разболя от COVID-19

Икономическата криза ще бъде още по-голяма и с непредвидими последствия, ако няма трансгранични коридори към Европа. Това каза председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев в интервю за „Фокус“ по повод разразилата се пандемия от COVID-19 и ефектът ѝ върху икономиката.

„Първата и най-неотложна мярка, за която ние бихме апелирали, когато става дума за подкрепа на бизнеса, е да се осигурят транспортни коридори. Става дума за трансгранични коридори, тъй като нашата икономика е отворена и половината от brutния вътрешен продукт (БВП) се реализира чрез износ и без транспортни коридори към Европа икономическата криза ще бъде много по-голяма и с непредвидими последици. Този въпрос трябва да бъде решаван на европейско равнище“, обясни Васил Велев.

Според него един от първите сектори, които са се „разболели“ от коронавируса, е туризмът. „Това са туроператори, свързаните с туризма индустрии, хотели, ресторант и, транспорт. Но при въвеждането на тези необходими извънредни мерки безспорно ще бъде засегнат и секторът на културата, на спорта, където също работят хора и получават доходи. Не на последно място ще бъде засегната и цялата индустрия, тъй като вече са затруднени доставките както на материали, така и спедицията на готова продукция“, каза той.

Необходими са още мерки за подкрепа на доходите на хората при намалено работно време или при затваряне на предприятия, допълни Велев.

„Третата група проблеми са свързани с подкрепа на самите предприятия, за да не фалират, особено за засегнатите сектори, като те са свързани главно с отлагане на плащания, реструктуриране на кредити и директна финансова подкрепа. Вече редица държави в ЕС оповестиха такива мерки“, подчерта Васил Велев.

Според Васил Велев се очакват по-малко приходи в бюджета и увеличени разходи, като тежестта на кризата трябва да бъде справедливо разпределена, щетите и загубите справедливо компенсирани.

[БНТ](#)

✓ Пандемията и последствията - анализ на Васил Велев и Румен Драганов

Бизнес, икономика и туризъм под удара на една голяма зараза - коронавируса. Какви ще бъдат последиците? По темата разговаряхме с Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал, и Румен Драганов, анализатор, член на Контролния съвет на Сдружение Национален борд по туризъм.

Вижте [видеото](#).

[НОВА ТВ](#)

✓ ПЪРВИ ИЗВОДИ НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ: Как се работи в условия на коронавирус?

Темата коментира председателят на Управителния съвет на АИКБ Васил Велев

„Ние чухме от ген. Мутафчийски, че предприятията ще оцелеят, но това няма да стане от самосебе си. Бизнесът оценява предприетите мерки в сферата на опазване на здравето на хората за адекватни. Но досега не сме видели мерки за опазване на икономиката. Виждаме, че много страни няма да допуснат нито една компания да фалира и нито един човек да остане без доходи“, заяви председателят на Управителния съвет на АИКБ Васил Велев.

Според проучване 37 % намират мерките на национално и местно ниво за адекватни. 32 на сто обаче ги определят като „закъснели, недостатъчни и неадекватни“. Едва 2 % смятат, че мерките в този им вид са прекалено рестриктивни. По отношение на отчетените вече загуби, като основна причина работодателите посочват отлива на клиенти. На второ място близо една трета от анкетиранияте губят заради нарушени доставки, а една пета обясняват загубите си с отсъствие на работници.

Добрата новина към вчерашния ден е, че в една пета от предприятията не е отсъствал нито един работник. В половината фирми отсъстващите са били до 5 % от целия персонал и само в 7 на сто от фирмите са отчетели липса на повече от половината персонал. А отсъствието е основно поради издаден болничен лист – над 60 % от случаите. Под една трета от служителите работят от домовете си, 5 на сто не са в офисите заради карантина.

Очакванията, са песимистични – 46 на сто от работодателите предвиждат задълбочаване на проблемите. 22 % смятат, че обстановката ще се нормализира до 2-3 месеца. Има и оптимисти – според 1 % стабилизирането ще бъде в рамките на месец. Други 17 на сто залагат на септември.

„Редица страни обявиха мерки в ползва на икономиката. Тези мерки не са символични, те са в обеми, които за нашата страна биха означавали суми от порядъка милиард – милиард и половина. Става дума за това допълване на доходите на хората, които са останали без работа, и в подкрепа на предприятията, които са останали без приходи, а имат разходи“, каза още Велев.

За повече информация вижте [видеото](#).

[В. Стандарт](#)

✓ Бизнесът на скорост срещу коронавируса

Добрата новина към вчерашния ден (събота) е, че в една пета от предприятията не е отсъствал нито един работник, съобщи пред Нова телевизия тази сутрин председателят на управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.

„Ние чухме от ген. Мутафчийски, че предприятията ще оцелеят, но това няма да стане от само себе си. Бизнесът оценява предприетите мерки в сферата на опазване на здравето на хората за адекватни. Но досега не сме видели мерки за опазване на икономиката. Виждаме, че много страни няма да допуснат нито една компания да фалира и нито един човек да остане без доходи“, оплака се Васил Велев.

Според проучване 37% намират мерките на национално и местно ниво за адекватни. 32 на сто обаче ги определят като „закъснели, недостатъчни и неадекватни“. Едва 2% смятат, че мерките в този им вид са прекалено рестриктивни. По отношение на отчетените вече загуби, като основна причина работодателите посочват отлива на клиенти. На второ място близо една трета от анкетиранияте губят заради нарушени доставки, а една пета обясняват загубите си с отсъствие на работници.

Очакванията, са песимистични – 46 на сто от работодателите предвиждат задълбочаване на проблемите. 22% смятат, че обстановката ще се нормализира до 2-3 месеца. Има и оптимисти – според 1% стабилизирането ще бъде в рамките на месец. Други 17 на сто залагат на септември.

„Редица страни обявиха мерки в ползва на икономиката. Тези мерки не са символични, те са в обеми, които за нашата страна биха означавали суми от порядъка милиард – милиард и половина. Става дума за това допълване на доходите на хората, които са останали без работа, и в подкрепа на предприятията, които са останали без приходи, а имат разходи“, каза още Велев.

✓ Работодателските организации обсъждат с президента и икономическия министър кризисни мерки

Национално представителните работодателски организации ще обсъждат първо с президента, а след това и с икономическия министър Емил Караниколов кризисни мерки за подкрепа на бизнеса, както и механизъм за подкрепа доходите на работниците и служителите в компаниите, които ще бъдат засегнати от извънредното положение заради Covid-19.

Финансовото министерство ще предложи конкретни мерки за подкрепа за бизнеси, които страдат от ликвидна криза заради мерките. Това ще става чрез Българска банка за развитие, каза финансовият министър Владислав Горанов.

"Няколко мерки, които не са панацея, особено ако говорим за дългосрочна криза, но като бързи мерки в контекста на едномесечния срок на извънредно положение, биха могли да смекчат натиска върху действително засегнатите бизнеси от ограниченията, които налагаме. Там сме готови с ресурс от държавата да подкрепим и допълнително да капитализираме Българската банка за развитие".

✓ ОГРАНИЧАВАНЕ НА ДОСТЪПА ДО РАБОТНИТЕ ПОМЕЩЕНИЯ НА АИКБ

Уважаеми госпожи и господа,

Информираме Ви, че от 16 до 30 март 2020 г. достъпът до работните помещения в Асоциация на индустриалния капитал в България ще бъде ограничен за посетители, в т.ч. се отменят всички събития и срещи.

Целта е превенция срещу коронавируса COVID-19 и гарантиране здравето на служителите и гостите на АИКБ.

Служебна поща ще бъде приемана от охраната на сградата.

При необходимост от контакт, пишете ни на адрес office@bica-bg.org или на персоналните електронни пощи на служителите. Може също така да се свържете с нас и на телефон 02/963 37 52.

Предварително Ви благодарим за разбирането!

Бъдете здрави!

Важни обществено-икономически и политически теми

✓ Удължават сроковете за счетоводното приключване и отстъпката за местните данъци

Ликвидна подкрепа за засегнатия от Covid-19 бизнес и стимул за фирмите да не съкращават служителите

Удължаване на срока за годишното счетоводно приключване, както и за отстъпката при плащане на местни данъци и такси, са част от мерките, които правителството обсъжда за смекчаване на натиска върху бизнеса и интензивността на работа в условията на извънредно положение.

Мерките ще бъдат финализирани, а министърът на финансите Владислав Горанов съобщи на извънреден брифинг в Министерски съвет някои от тях, включително осигуряване на ликвидна подкрепа на засегнати фирми и стимул да не се съкращават работници.

„Ще предложим удължаване на срока за годишното счетоводно приключване и представянето на годишните финансови отчети и декларациите по Закона за корпоративното подоходно облагане до 30 юни“, каза той.

„Ще предложим и удължаване на срока за плащане на местните данъци и такси с отстъпка, който изтича в края на месеца“, каза Горанов и обясни, че сега много хора искат да се възползват от отстъпката, а трябва да се избягва струпването на хора.

„С Българската банка за развитие ще предложим мерки за осигуряване на ликвидна подкрепа за тези бизнеси, които страдат от ликвидна криза заради мерките, които наложи правителството“, каза министърът. И посочи, че държавата е готова да подкрепи допълнителна капитализация на банката.

Владислав Горанов каза, че е консултирал със социалния министър Деница Сачева краткосрочна мярка, която може да бъде стартирана като едномесечна, за фирми, които планират да съкращават работници. Той обеща финансиране на 60 процента възнаграждението на служителите в бизнеси, които са доказано засегнати от извънредното положение, въведено заради разпространението на заразата. Тази мярка ще важи, когато работодатели са решили, че трябва да освободят свои служители, заради въведената забрана за търговска дейност, която ги е засегнала.

„Тези които са засегнати от ограниченото потребление и нарушаването на веригите за доставки и имат намерение да съкращават служители, да не го правят... а да кандидатстват пред Агенцията по заетостта, а държавата през осигурителната система (през Фонда на държавното обществено осигуряване) да предоставени този месец под формата

на помощ за тези бизнеси 60% от възнаграждението на техните служители, която би се платила, ако те ги освободят“, каза той.

Вероятно тези мерки ще бъдат обявени официално утре с повече подробности, допълни Горанов.

Очаква се Европейската инвестиционна банка в лицето на Лиляна Павлова също да анонсира мерки, от които да се възползва българския бизнес, допълни той.

Според финансовия министър държавата има резерви, но при една сериозна стагнация могат да бъдат изчерпани за държавни разходи. По думите му, при задълбочаване на кризата ще трябва да се гарантират плащанията към МВР, МО и здравеопазването. "Правителствените резерви не трябва да бъдат изхарчени за месец или два", посочи Горанов и предупреди: "Резервът на държавата е малко над 10 милиарда в момента. Ако бизнесът не се държи адекватно към фиска, тези пари няма да стигнат за дълго време", каза Горанов.

На въпрос на репортери Горанов посочи, че не се обмисля банкова или данъчна ваканция, каквато предлагат икономисти Той допълни, че банките сами могат да решат колко да са гъвкави с клиентите си.

От думите на финансовия министър също така стана ясно, че предложението на БСП за мораториум на битовите сметки в момента не е на дневен ред.

„Не виждам причина, примерно магазин за хранителни стоки или една аптека, която в момента реализира в пъти по-големи обороти, нейният служител да не си плати тока, защото, видите ли, колегите от БСП предлагат нищо да не си плащаме. Това е утопия“, каза той.

„Всяка търговска банка има определено ниво на гъвкавост и собствена преценка. Тук не трябва да се отива в другата крайност – използвайки извънредното положение, целият стопански оборот да бъде блокиран от недоброръководни кредитори. Разходът за едни е приход за други“, добави министърът.

Финансовият министър посочи, че в следващите дни и седмици ще бъде направена преоценка на заложените инфраструктурни проекти и на тези за модернизация на въоръжените сили. Горанов отбеляза, че правителството ще се върне към тези проекти след приключване на кризата.

✓ Министър Кирилов: Да се спрат процедурите на съдебните изпълнители

Да бъдат спрени процедурите на частните и държавните съдебни изпълнители, предлага министърът на правосъдието Данаил Кирилов, докато страната е в извънредно положение.

„Да се прекратят всички обявени процедури по публична продажба и във владение, обявени от държавните съдебни изпълнители и частните съдебни изпълнители, като след приключване на извънредното положение тези производства се образуват и обявяват отделно“, каза той на брифинга в Министерски съвет.

„Ограничават се нотариалните удостоверявания до спешните и неотложни заверки, като нотариалната камара осигурява поне един дежурен нотариус за съответния нотариален район при спазване на ограниченията и санитарно хигиенните изисквания“, добави министър Кирилов.

„В затворите са забранени всички посещения и извеждането на лишените от свобода на обекти извън местата за лишаване от свобода“, каза той.

Министерството на правосъдието е готово за спре сроковете по съдебните и административните дела заради ситуацията с коронавируса, каза Кирилов. Предложението не важи за наказателните производства. Промените трябва да минат през гласуване в парламента.

✓ Ивайло Калфин и Георги Ангелов пред БНР: Икономиката е пред риск, трябва стратегически мерки

Интервю на Явор Стаматов с Ивайло Калфин и с Георги Ангелов в предаването "Неделя 150"

„Има яснота в кръговете в Европа какво трябва да се прави в тази ситуация с коронавируса, но за съжаление не виждам подготвеност в България. Ръцете на страните членки са развързани и мерките, които трябва да се вземат, са налице... Държавната помощ не е табу“. Това коментира пред БНР Ивайло Калфин, бивш вицепремиер и бивш министър на социалната политика.

С коментар по темата в предаването „Неделя 150“ се включи и икономистът от „Отворено общество“ Георги Ангелов:

„Общоевропейски мерки – наливане на ликвидност в икономиката, по-ниски лихви, повече стимули, банките да не отрязват кредита към икономиката точно в този момент, са част от посоките, които трябва да послужат като основа и за националните мерки... Очакваме послание на европейско ниво за подкрепа“.

Според него най-важното е да се избегне рязко повишаване на безработицата, тоест, необходими са мерки за запазване на заетостта:

„Държавата да помогне на фирмите, те също да дадат своя дан, за да може да не се уволняват хора, защото след края на кризата отново ще трябва да бъдат наемани на работа... Трябва да се мисли стратегически, а не как да спестим няколко милиона. Трябва да мислим как да запазим икономиката във вид, който бързо може да се рестартира след края на кризата“.

Ивайло Калфин подчерта, че опасността не е само от уволнения, но и от масови фалити:

„Икономиката ще се възстанови, ако има доверие в икономическото управление“.

Според Георги Ангелов има възможност за реструктуриране на бюджета и да се насочат повече ресурси там, където са необходими:

„Мисля, че е задължително да се направи актуализация на бюджета, за да видим накъде отиваме. В следващите два-три дни трябва да има свръх краткосрочни мерки, мерки към тези компании и бизнеси, затворени заради карантината, нямат приходи, не могат да се плащат заплати. Би трябвало да се каже, че на техните работници тези дни ще се признаят за

болнични и ще им бъдат платени от държавата. Поне някаква първоначална мярка за една-две седмици, преди да се измисли големия план“.

Според Ангелов може да се очаква рецесия почти в целия свят, в Европа и в България е почти сигурно:

„Въпросът е да разпределим по-равномерно бремето, за да не се окажем с цели сектори – унищожени и без работници, без логистика. Да можем да запазим производствения потенциал и човешкия потенциал на страната и след 3-4 месеца да можем да отворим отново икономиката и тя да може да се възстанови бързо. Ако има рязко затравяне и уволнение на хора, след това ще бъде много трудно“.

Ивайло Калфин очаква спад на икономиката за тримесечието, който може да се компенсира с нисък растеж:

„Необходимо е да се отдели значителен ресурс, около 2% от бюджетни средства, които да се допълнят с усилия от бизнеса, банки, за да станат няколко милиарда, за да има видимо действие“.

✓ **Икономисти предлагат данъчна ваканция заради Covid-19**

Икономически експерти предлагат заради извънредните мерки в отговор на епидемията от Covid-19, които ще повлияят на икономиката, да се обяви временна данъчна ваканция и да се премахне данъкът върху неразпределената печалба. Това пишат от Експертния клуб за икономика и политика (ЕКИП) в официално писмо до правителството и Националния оперативен щаб.

Правителството да осигури начин служителите, които не могат да отсъстват от работа, да си закупят лични предпазни средства и да въведе строг контрол при търговията с лекарства - предлагат още експертите.

Според тях правителството спешно трябва да обмисли данъчни облекчения, за да спаси от фалит малкия и средния бизнес.

Данъчната ваканция е една от най-ефективните и бързи мерки за спасяване на икономиката в условия на криза и извънредно положение, обясни икономистът Георги Вулджев от ЕКИП.

„Плащането на данъците - в рамките на поне 4 месеца да бъде замразено или напълно опростено. Защото в тази ситуация бизнесите в България, които са затворени, изпитват остър недостиг на финансова ликвидност“, каза той.

Подобна мярка вече е въведена в други засегнати страни.

За кратко трябва да се премахне и корпоративния данък.

„Това не е печалбата, която се разпределя към собствениците, това е печалбата, която се използва за реинвестиране. Затова ако се махне данъкът върху нея, това би вдигнало инвестициите“, каза Вулджев.

Вдигането на прага за регистрация по ДДС от 50 хиляди лв. на 200 хиляди лева също е работеща мярка за подкрепа на малкия бизнес, смятат икономистите.

✓ **България получава 812 млн. евро от фонда на ЕС за борба с коронавируса**

България ще получи общо 812 милиона евро от обявената от ЕС сума за борба с коронавируса, става ясно от разчетите за страните членки.

В петък Еврокомисията съобщи, че е готова да увеличи на 37 милиарда евро сумата за тази цел.

Част от сумата ще бъде отпусната като ликвидност, а друга част – от съответния бюджет на ЕС. България ще получи съответно 122 милиона и 690 милиона евро.

Освен това, страната ни все още не е усвоила 546 милиона евро по европейските структурни и инвестиционни фондове след обявяването на Инвестиционната инициатива за отговор на коронавируса. Страните членки, на които са останали тези пари, ще ги използват срещу заразата, вместо, както досега, да ги връщат в хазната на Съюза.

Така България ще разполага със сумата от 1,358 милиарда евро по това направление.

Освен за медицински цели, средствата ще бъдат използвани в помощ на най-уязвимите сектори на икономиката като малките и средните предприятия, пазара на труда и други.

✓ **МВНР с последна информация за ограничения на движението в Европа и по света**

Ситуацията с преминаването на границите в редица европейски страни, включително в посока България, остава тежка заради превантивните мерки, взети от различни страни, съобщи Министерството на външните работи.

Генералният ни консул в Милано Таня Димитрова и консултът ни в Любляна Георги Сусанин предприемат мерки, за да окажат съдействие на изпитващи затруднения български шофьори на товарни автомобили, блокирани на италианско-словенската граница. Те не успяват да преминат границата със Словения заради въведените ограничителни мерки за превенция на разпространението на коронавируса.

Консултът ни в Словения в момента е на границата с Италия и работи със словенските власти за пропускането на българските камиони. Той е разговарял с началника на полицията на ГКПП Сежана – Фернети, който го е уверил, че всеки момент очаква да пристигне писмена заповед, след което ще започне организацията по изтеглянето на българските камиони. Георги Сусанин посети и другия граничен пункт между Италия и Словения - Нова Горица, на който има блокирани български шофьори и ги е снабдил с храна и вода.

При необходимост българските граждани могат да се свържат с генералния консул в Милано Таня Димитрова на телефон: +39 342 630 72 44, консула в Словения Георги Сусанин на телефон: +386 51 357 042.

На 14 март вечерта в Словения бяха сформирани 4 конвоя от тежкотоварни камиони с българска регистрация. По данни на посолството в Любляна всички те са преминали през италианско-словенската граница и словенско-хърватската граница. Девет камиона вече са пристигнали в България, а други 14 се намират на територията на Сърбия и приближават българската граница.

Границата на Словения и Унгария е затворена от унгарска страна, като моторните превозни средства биват връщани в Словения. Границата на Словения с Хърватия е затворена за леки автомобили.

Италия - възможност за придвижване до България към настоящия момент остава и морският транспорт с ферибот от италианските пристанища Венеция, Анкона, Бари и Бриндизи до Гърция. На пристанище Венеция няма промяна в графика на фериботите. Пристанище Бари функционира, но поради големия поток от пътуващи, билетите за следващите фериботи са на изчерпване и трябва да се предвиди продължително изчакване. От пристанище Бриндизи пътува по един ферибот на ден за Гърция на фирмата Грималди лайнс-Флоренция.

Хърватия - по информация на посолството ни в Хърватия тирове се допускат през страната, но не и леки автомобили. Алтернативен маршрут през Хърватия в момента няма. Адриатическата магистрала е затворена за тежкотоварни МПС поради ураганен вятър и се препоръчва само локално движение на леки МПС. ГКПП „Товарник-Шид“ на сръбско-хърватската граница е отворен в момента.

Сърбия - страната в момента пропуска само товарни автомобили под конвой, които трябва да напуснат страната до 12 часа.

Гърция - прекратени са всички сухопътни, морски и въздушни връзки с Албания и Северна Македония, с изключение на превоза на стоки и влизането от тези страни на граждани на Република Гърция и постоянно пребиваващи в Гърция. Прекратен е и пътническият транспорт от и към Италия. Транспортът на стоки и товари към тази страна засега остава. Прекратен е въздушният транспорт от и до Испания.

От 16 март ще влезе в сила закон, забраняващ влизане и излизане от гръцка територия на физически лица, организирани групи и делегации, идващи от или заминаващи към засегнатите райони в чужбина. Утре ще бъде уточнено кои страни и региони са включени в този списък. Със същия закон ще бъде преустановен и превозът на пътници на пристанищата Патра и Игуменица. Пристанището Пиреа, ГКПП Промахон и ГКПП Маказа остават отворени.

Турция - от 14 март през турските ГКПП, включително ГКПП „Капъкуле“ е разпоредено да не се допускат да влизат в Турция граждани на Германия, Австрия, Белгия, Дания, Франция, Нидерландия, Испания, Швейцария и Норвегия. Към момента български граждани преминават без проблем през ГКПП „Капъкуле“ от България към Турция, но след контрол на температурата им и при положение, че не са с висока температура.

Забраната не се отнася за ТИР камионите, същите продължават да се пропускат в Турция, но поради задължителното използване на термокамери за контрол има значително забавяне в процеса на обработка и пропускливостта на ГКПП „Капъкуле“ за транспортните превозни средства от България към Турция е чувствително намалена.

Албания - считано от 00:00 часа на 16 март (понеделник) всички сухопътни ГКПП на страната със съседните държави се затварят за вход за всички граждани с всякакъв вид обществен и частен транспорт. Мярката важи до второ нареждане. За всички граждани, желаещи да напуснат Албания, се изисква да се свържат с местните полицейски власти с цел получаване на разрешение да пътуват до границата с частни транспортни средства, с изключение на автобуси. Мярката не засяга транспорта на стоки. Единствената възможност за напускане на българските граждани, намиращи се на територията на Албания, остава въздушният транспорт, който не включва Италия или Гърция (не съществува директна самолетна линия с България).

Чехия - забраната за влизане на територията или напускане на територията на Чешката република не се отнася до шофьорите на МПС, предназначени за превоз на товари.

Латвия - от 17 март (вторник) се преустановяват всички международни превози на пътници през летищата и пристанищата на страната, както и международните автобусни и железопътни връзки. Въвежда се забрана за преминаване на границите на Латвия. Латвийски граждани и чужденци, постоянно пребиваващи в Латвия, ще могат да се завърнат в Латвия.

Литва - от 16 март за срок от 2 седмици ще бъде въведено положение на национална епидемия. Ще бъдат затворени всички граници за чужди граждани.

Естония - от 17 март се въвежда забрана за влизане на територията на страната от чужди граждани през всички граници (сухопътни, въздушни и морски). Чужденци, преминаващи транзитно през Естония, ще бъдат допускани на път за тяхната родна страна, ако не проявяват симптоми на зараза с COVID-19. Напускането на Естония от чужди граждани остава свободно. С изключение на „Еър Балтик“ (Air Baltic) всички авиокомпании продължават да обслужват летището в Талин.

Швеция – за момента няма въведени ограничителни мерки за влизане и излизане на транспортни средства (включително при транзитно преминаване) в страната. На сухопътната шведско-датска граница, както и на фериботните пристанища в Дания, се очаква да се образуват дълги опашки и струпване на хора и автомобили поради решението на Дания да затвори границите си. Шведски граждани или законно пребиваващи чужденци в Швеция, завръщащи се в домовете си в Швеция с автомобили през Дания, ще бъдат пропускани да преминават транзитно през датска територия.

Норвегия – засега границите на страната не се затварят. За да се ограничи разпространението на болестта от хора, пристигащи в Норвегия от други страни, се въвежда засилен граничен контрол, който влиза в сила от понеделник, 16 март, в 08:00 ч. сутринта. Норвежките летища не се затварят. Норвежките граждани и физическите лица, които живеят или работят в страната, ще могат да се завърнат. Ще бъдат предвидени изключения за гражданите на Европейското икономическо пространство (ЕИП) и членовете на техните семейства, които пребивават и/или работят в Норвегия.

Мароко – всички полети от и до страната са спрени. Достъпът до мароканските пристанища също е временно преустановен за всички пътнически круизни и развлекателни кораби. Това не засяга морски съдове, осъществяващи транспортна дейност в рамките на международни товарни автомобилни превози.

Азербайджан – затворени са границите на страната с Иран, Грузия и Турция. Няма отворени маршрути по суша за напускане на страната. Спрени са полетите до Турция, Франция, Германия и Казахстан. Страната може да се напусне със самолет по следните направления: Баку-Москва-София, Баку-Будапеща-София, Баку-Дубай-София, Баку-Тел Авив.

✓ Агенцията по вписванията със строг режим за клиентите си от 16 март

Въвежда се строг режим при обслужване на клиентите в Агенция по вписванията на гише.

Във връзка с епидемиологичната обстановка в страната, и в отговор на задължението на Агенция по вписванията да осъществи допълнителни строги мерки за превенция на клиентите си относно заболяването COVID – 19, институцията предупреждава, че от 16 март се въвежда по-строг режим при обслужване на гише на клиентите в цялата страна.

Агенция по вписванията припомня, че приближава крайния срок за подаване на декларации по чл. 38, ал.9, т.2 от ЗСч, за предприятия, които не са осъществявали дейност. Според статистика от минали години, в периода от 20.03 до 31.03, подаваните декларации на гише достигат до 5000 на ден. Апелираме всички да използват електронен подпис или сертификат, издаден от АВ, за да подадат нужните документи онлайн.

Задължително е посещенията в офисите на Агенцията по вписванията да се ограничат, за да се избегнат струпвания на хора.

Пропускателният режим във всички офиси в страната ще бъде много строг и в салоните ще се допускат толкова хора, колкото гишета работят. Всички останали клиенти ще изчакват реда си извън сградите, като ще се съблюдава между хората да има разстояние 1 метър. Създадена е извънредна организация за по-бързо приемане на документите, с цел престоя на всеки един потребител в сградата да бъде максимално кратък. Обработката на документите ще се извършва от служителите а Агенцията извън работно време.

Гражданите се призовават да използват всички дигитални контакти за отправяне на запитвания по телефон 070012107 (в работно време) или мейл office@registryagency.bg.

Всички гореизброени мерки се вземат с цел съблюдаване здравето на служители и клиенти.

✓ Красимир Вълчев: Кризата е възможност да направим по-голяма крачка към електронно обучение

Кризата е възможност да направим по-голяма и по-бърза крачка към електронно обучение. Възможност да акцентираме върху това, което наричаме дигитално-медийна грамотност или дигитално медийно възпитание. Не всички деца прекарват много време пред екрани. Дигиталното образование трябва да им помогне повече време да прекарват пред полезно-образователно съдържание.

Това заяви министърът на образованието Красимир Вълчев в предаването "Денят започва с Георги Любенов".

Според него е много важно в този период на експоненциално нарастване на броя на заразените да се намали социалното общуване, тъй като младите хора дори да са по-малко засегнати, могат да бъдат преносители на заразата.

Той беше категоричен, че ситуацията е съвсем различна от грипните ваканции и сега отговорността на родителите е по-голяма. "Децата са в много голяма степен вкъщи. Мисля, че всички осъзнават колко е различна ситуацията", допълни министърът.

Красимир Вълчев - министър на образованието: Решаваме ден за ден, следим развитието на ситуацията. Засега ваканцията е до 29 март. С грипната ваканция вече имаме 22 неприсъствени дни средно в училище - близо 14-15% от учебната година. В университетите е по-малко, тъй като за тях не бяха задължителни мерките. Стартираме с дистанционно обучение, това, което ми докладват, е че над 90% от училищата са готови, във вторник-сряда предполагам, че всички ще бъдат готови. Това не означава, че 100% от учениците ще се включат още в първия ден, но целта ни е максимално деца да се включат в дистанционната форма на обучение. Подкрепата на родителите е много важна и сега. Той апелира всички родители, особено на децата в начален и прогимназиален етап, да се ангажират с осигуряването на дистанционната форма на обучение, да следят какви задачи се възлагат на децата.

Засега няма да има отсъствия. Министър Вълчев обясни, че дистанционната форма на обучение предлага множество различни форми на организация.

Красимир Вълчев - министър на образованието: При традиционната форма един учител работи с един клас или паралелка. Тук може двама учители да работят с две паралелки, може един учител да се присъедини към урока на друг учител, на друго училище. Най-късно до понеделник сутрин училищата трябва да са направили своята организация. Има достатъчно безплатни електронни платформи, другото необходимо са образователните ресурси - филмчета, клипчета, тестове.

Той призова всички учители, директори, училища за взаимопомощ. Според него се вижда голямото желание на хората да си помагат едни на други. И призова учителите да помогнат на колегите си. "Ние самите не можем да осигурим толкова помощ, отколкото те самите могат да си помогнат помежду си", категоричен беше министър Вълчев.

Министърът каза още, че от 17-и март, вторник, по БНТ 2 започва излъчването на телевизионни уроци за най-малките ученици.

✓ Започва дистанционното обучение за българските ученици

Стартира дистанционното обучение в училищата. Голяма част от учебните заведения в страната са готови за новото предизвикателство.

Право на всяко едно училище е да избере електронната платформа. Коя е тя - родителите ще бъдат уведомени.

Във виртуална класна стая, по мейл, или чрез електронния дневник, учениците ще получават задания. Сред тях и попълването на тестове, които ще бъдат проверявани от преподавателите.

Там, където учениците нямат компютри или връзка с интернет- медиатори ще учат децата по книжните учебници.

От 17-ти март, вторник - Националната телевизия, чрез канала си БНТ 2 започва излъчването на телевизионни уроци за начален курс.

✓ **Първите 25 камиона, блокирани на границата между Италия и Словения, вече пътуват към България**

Първите 25 камиона пресякоха границата и пътуват към България. Все още се очаква да пропуснат нов конвой от камиони, защото този процес касае както нашите превозвачи, така и всички останали превозвачи, които са в очакване да пресекат словенската граница. Това заяви за БНТ посланикът на България в Италия Тодор Стоянов по повод българските шофьори, които от дни са блокирани на границата между Италия и Словения, в опит да се приберат към България. По думите му българските власти държат постоянен контакт с граничните власти в Италия и Словения. Той изрази надежда, че скоро проблемът с блокираните шофьори ще бъде изцяло разрешен.

✓ **Затварят част от сухопътните ГКПП на Република Северна Македония**

Взето е решение за затваряне на сухопътните ГКПП на Република Северна Македония с изключение на Табановце, Деве Баир, Кяфасан, Богородица и Блаце.

Пунктовете се затварят за преминаващите граждани (включително автобуси), но не и за товарен трафик. Така се затварят два ГКПП с България - при Петрич - ГКПП Златарево - Ново село, и при Благоевград - ГКПП Логодаж (Станке Лисичково-Делчево).

Отворени на границата с България остават гранично пропускателни пунктове Гюешево/Деве баир.

Също така временно се затваря летище "Св. Апостол Павел" в Охрид.

✓ **Лидерите на G-7 ще обсъдят ситуацията с коронавируса**

Лидерите на G-7 днес ще проведат видеоконференция, на която ще обсъдят ситуацията с разпространението на коронавируса в света. Това заяви японският премиер Шиндзо Абе по време на дебат в парламента.

"Наскоро проведем телефонни разговори с лидерите на САЩ, Франция и Великобритания. Днес след обяд държавните глави на държавите от G-7 ще проведат видеоконференция. Очаквам, че ще обсъдим мерките, които ще ни обединят в борбата срещу разпространението на вируса", заяви Абе.

Мениджър

✓ **Президентът: Епидемията ще подложи на изпитание здравната система на държавата**

„България и светът преминават през тежко изпитание. То налага пълна мобилизация на материалните ресурси и моралните сили на обществото. Епидемията ще подложи на изпитание здравната система и всички социални системи на държавата“. Това каза президентът Румен Радев след срещата му с премиера Бойко Борисов и председателят на Националния оперативен щаб генерал-майор професор д-р Венцислав Мутафчийски по повод рестриктивните мерки по време на едномесечното извънредно положение, което България обяви в петък.

„Ограничителните мерки са животоспасяващи. Строгите мерки ще бъдат отполза само, ако всеки един осъзнае техният смисъл и своето място и участие в борбата с коронавируса. Извънредното положение е с едномесечен срок и аз го приемам като временна мярка, въпреки критиките си към начина, по който беше въведен. Моят призив е да не се поддаваме на паниката. Българските институции работят във формсмажор и трябва да проявяваме разбиране към техните усилия. В интерес на всички ни е да изпълняваме стриктно ограничителните мерки и указанията на властите“, добави Румен Радев.

„Само с ограничения, забрани и наказания не можем да излезем от тази криза като пълноценно и истински здраво общество. Здравната криза поражда сътресения в икономиките и в социалната система. тя оставя на изпитания малкия и средния бизнес“, каза още държавният глава. По думите му, смъртоносната епидемия напомня на всички по света, че „е време да осъзнаем необходимостта от гражданска отговорност и обществена солидарност“.

Той изрази своето уважение и подкрепа към медиците. „Нашето оцеляване зависи от техния професионализъм, нравственост, техническо обезпечаване“, каза още президентът.

✓ **Министър Караниколов: Ако допуснем COVID-19 в обществения ни живот, това ще повлияе негативно на икономиката ни**

„Основен приоритет на обществото и на държавата ни трябва да бъде здравето. Ако допуснем тази инфекция с коронавируса в предприятията ни и в обществения ни живот, това ще повлияе още по-негативно на икономиката ни. Относно икономическите мерки темата е сложна. Трябва да намерим баланс, за да осигурим здравната система, след това и социалната система, защото скоро можем да говорим и за ръст на безработицата“. Това коментира пред БНР министърът на икономиката Емил Караниколов.

Той уточни, че в понеделник предстои среща с работодателите, за да се обсъди актуалната ситуация.

„Проблемите в икономиката все още не могат да се оценят. Екипите започват работа. Трябва много ясно да намерим баланс, защото парите в бюджета са данъците на българските хора и много точно трябва да разпределим в кои сектори и какви цели трябва да покриват. Ако нямаш работеща икономика, няма да имаш работеща държава. Положителното е, че българската нация се обединява – политици, наука, бизнес“.

Предстои определяне на около 130 стоки от първа необходимост, за да може да не се допуска спекула в цените им.

„Вероятно с извънреден закон трябва да предвидим и мерки срещу спекулата. Досега бяхме в хипотеза на свободен пазар, но трябва да предпазим българските граждани от спекула“, поясни министър Караниколов.

✓ 1037,56 лева е средният осигурителен доход за януари

Националният осигурителен институт обяви, че размерът на средния осигурителен доход за страната за месец януари 2020 г. е 1037,56 лв.

Средномесечният осигурителен доход за страната за периода от 01.02.2019 г. до 31.01.2020 г. е 993,54 лв.

Определеният средномесечен осигурителен доход за страната за посочения период служи при изчисляване размерите на новоотпуснатите пенсии през месец февруари 2020 г., съгласно чл.70, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване.

✓ Германия затваря частично границите си от днес

Германия затваря частично границите си от днес в опит да спре разпространението на новия коронавирус, предаде Франс прес, като се позова на добре осведомен източник.

Мярката ще влезе в сила в 8 ч. (9 ч. българско време). Тя ще важи за границите на Германия с Франция, Швейцария и Австрия. Преминаването на хора през тези граници ще бъде забранено. Изключение ще се допуска само за транспорта на стоки и трансграничните работници, посочва БТА.

✓ Извънредно положение в Сърбия заради коронавируса

Извънредно положение бе въведено в Сърбия заради новия коронавирус, предадоха ТАСС и Ройтерс.

"Сърбия от днес води война с невидим противник, вирус, нашата страна трябва да победи. Въз основа на Конституцията... приехме решение за въвеждане на извънредно положение", каза президентът Александър Вучич на извънредна пресконференция, предавана по телевизията.

Той обеща правителството да наложи "най-строги мерки в скоро време".

До момента в Сърбия има 46 регистрирани заразени с коронавируса от общо 283 изследвани хора. В страната няма починали от причиняваната от вируса инфекция Ковид-19. Един човек обаче е в тежко положение, отбелязва Ройтерс.

✓ Ръст на борсите в Европа след рекордните загуби

Основните индекси на водещите европейски фондови борси записаха повишения в ранната търговия в петък, след като предния ден записаха рекордни загуби на фона на притесненията от икономическите последици пандемията от COVID-19, които бяха засилени от решението на Европейската централна банка да остави лихвите си без промяна, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се повиши с 13 пункта, или 4,41%, до 307,93 пункта, следвайки вчерашния срив с 12%, който изтри над 1 трл. Долара от стойността на европейските фирми и вкара индекса в меча територия. Немският DAX напредна с 345,22 пункта, или 3,77%, до 9 506,35 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 отчете ръст от 238,9 пункта, или 4,56%, до 5 476,38 пункта. Френският измерител CAC 40 се повиши с 185,82 пункта, или 4,6%, до 4 230,08 пункта.

„Въпросът вече не е дали ще имаме краткотрайна рецесия през първото и второто тримесечие на годината. Въпросът е дали рецесията ще продължи и през втората половина на годината, коментира Рупърт Томсън, ръководител на изследователския отдел в Kingswood.

„Ако очакванията на пазарите се насочат в тази посока, то може да очакваме още понижения“, добавя той.

Страховете от глобална рецесия бяха подсилени от изненадващото решение на американският президент да забрани за 30 дни влизането в САЩ на европейци, идващи от Шенгенската зона, както и от решението на ЕЦБ да не понижи още основните си лихви.

Същевременно с това трейдърите очакват Федералният резерв на САЩ да понижи основната си лихва за втори път този месец по време на редовното си заседание, което ще се проведе през следващата седмица.

Поиндексът SXTP на компаниите от туристическия сектор се повиши с 1,56%. Въпреки този ръст от началото на месеца той е паднал с повече от 30%.

Поиндексът SX7P, включващ компаниите от банковия сектор, се повиши с 5,49%, като книгата на Commerzbank и HSBC поскъпнаха съответно с 6,42 и 4,89%.

Акциите на Фармацевтичната компания Roche поскъпнаха с 7,78%, след като Агенцията за контрол на храните и лекарствата на САЩ (FDA) одобри използването на нейните по-бързи тестове за откриване на коронавируса.

Колосален срив на Нюйоркската фондова борса

Основните борсови индекси на Уолстрийт записаха най-лошия си ден от 1987 г. насам, след като президентът на САЩ Доналд Тръмп и Федералният резерв не успяха да успокоят инвеститорите, които се притесняват от сериозно забавяне на икономиката заради пандемията от короанвирус, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones се понижи с 2 352,6 пункта, или 9,99%, до 21 200,62 пункта, записвайки най-лошият си ден от „Черният понеделник“ на 19 октомври 1987 г., когато се срива с повече от 22%. Широкообхватният индекс Standard & Poor's 500 изтри 260,74 пункта от стойността си, или 9,51%, достигайки ниво от 2 746,56 пункта, навлизайки в меча територия. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq отчете спад 750,25 пункта, или 9,43%, до 7 201,8 пункта.

„Коронавирусът е страшен и хората не знаят какво да очакват“, коментира Кати Ентвистъл от UBS. „Все едно сме изправени пред цунами. Знаем, че всеки момент ще ни удари, но не можем да предвидим резултатите“, добавя тя.

Водещите индекси получиха малка почивка, след като Фед обяви, че ще увеличи операциите си за овърнайт финансиране с до над 500 млрд. долара. Въпреки това индексите бързо се насочиха надолу в по-късните часове на сесията, тъй като инвеститорите очакваха по-агресивни мерки за подкрепа на икономиката.

Разпродажбите на Уолстрийт в четвъртък бяха толкова мащабни, че търговията бе спряна за 15 минути, малко след началото на сесията, след като S&P500 се срива с повече от съществуващия лимит от 7% при отварянето на борсата.

„Вървим към глобална рецесия“, коментира Мохамед Ел-Ериан, главен икономически съветник в Allianz. „На фона на случващото се през последните няколко дни, ние ще станем свидетели на внезапни икономически спираня. Проблемът с тези внезапни спираня е, че рестартирането на икономиката след тях не е никак лесно“, добавя той. Според него разпродажбите няма да спрат докато мечият пазар не стигне спад от 30% от последната най-висока стойност.

„В извънредно обръщение от Овалния кабинет американският президент Доналд Тръмп не предложи нови идеи за стимулиране на икономиката и обяви само някакви неясни данъчни облекчения, без да дава конкретни детайли за техния размер“, коментира Ернест Тедески, икономист от Evercore ISI. „Това на практика поставя въпроса пред Конгреса, който все още не планира да излезе в почивка през следващата седмица“, добавя Тедески.

Акциите на авиокомпаниите United, Delta и American Airlines поевтиняха с повече от 9%.

Понижения в Азия

Водещите индекси на фондовите борси в Азиатско-тихоокеанския регион записаха нови понижения в петък, следвайки рекордните загуби на Уолстрийт.

„Между липсата на силни фискални мерки от страна на САЩ и наложената от Тръмп 30-дневна забрана за влизане на европейци от Шенген в страната, световните пазари като че ли навлязоха в режим „продавай всичко“, коментира Джинги Паон от IG.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 се срива с 1 128,58 пункта, или 6,08%, до 17 431,05 пункта.

В континентален Китай индексът Shanghai Composite се понижи с 36,06 пункта, или 1,23%, до 2887,43 пункта, докато по-малкият Shenzhen Composite изтри 19,57 пункта от стойността си, или 1,08%, завършвайки сесията при ниво от 1 798,98 пункта. Хонконгският индекс Hang Seng отчете спад от 276,16 пункта, или 1,14%, до 24 032,91 пункта.

Южнокорейският бенчмарк KOSPI се понижи с 62,89 пункта, или 3,43%, до 1 771,44 пункта. В Австралия ASX 200 регистрира спад от 234,7 пункта, или 4,42%, до 5 593,3 пункта.

Отново най-големите губещи в региона бяха авиопревозвачите, като книжата на австралийската Qantas, японската Japan Airlines и южнокорейската Korean Air Lines поевтиняха съответно с 12,64%, 12,51% и 5,07%. В Хонконг книжата на China Southern Airlines и Cathay Pacific поевтиняха с 2,92% и 5,32%.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха големи понижения в ранната търговия. Основният индекс SOFIX отчете спад от 33,86 пункта, или 7,40%, до 464,62 пункта. BGBX40 се понижи с 5,57 пункта, или 5,95%, до 87,97 пункта. BGTR30 изтри 17,87 пункта от стойността си, или 4,03%, достигайки ниво от 425,69 пункта. BGREIT се понижи с 2,82 пункта, или 2,19%, до 126,08 пункта.

[Club Z](#)

✓ Държавата може да поеме 60% от заплатите на работниците при застрашените бизнеси

Владислав Горанов обяви икономическите мерки за защита на бизнеса

Българската държава може да поеме до 60% от заплатите на работниците в тези бизнеси, които доказано са засегнати от мерките срещу разпространението на коронавирус в страната. Това заяви финансовият министър Владислав Горанов на специална пресконференция по темата.

Припомняме, че властта вероятно ще затвори всички търговски обекти в страната, с изключение на хранителните магазини, аптеките и дрогерите. Такава беше препоръката на шефа на оперативния щаб ген. Венцислав Мутафчийски. Такава заповед обаче все още не е издадена и към момента действията на здравния министър Кирил Ананиев, според която затварят само големите търговски обекти като моловете.

Горанов обясни, че новата мярка ще бъде предприета, за да не се принуждават малките търговци да съкращават служителите. Ако това стане, то тези служители така или иначе ще трябва да "паднат" на плещите на Националния осигурителен институт. Така че Горанов смята, че и държавата, и бизнесите ще спечелят, ако се помогне преди съкращенията.

Всичко това обаче може да издържи не повече от един месец, колкото засега би трябвало да трае извънредното положение. Ако кризата се задълбочи ще се гледат допълнителни мерки. Контрол за това - коя фирма е наистина засегната, ще упражняват от приходната агенция и агенцията по заетостта. Горанов призова компаниите, които не са реално засегнати да не се опитват да товарят допълнително системата.

Второ - правителството и Българската банка за развитие ще осигурят ликвидност за тези бизнеси, които страдат от проблеми при набирането на свежи парични потоци. Идеята е получила одобрението на политическите партии, а как точно ще се случват тези трансфери ще стане ясно утре, когато ББР и правителството ще се срещнат с работодателите. От своя страна държавата ще осигури повече пари в самата ББР.

Обмисля се и удължаване на срока за годишното финансово приключване и за подаването на декларацията за данък "печалба". Новата дата би трябвало да стане 30 юни. Просрочение може да има при плащането на местните данъци и такси, но не и на тези към централния бюджет.

Министър Горанов обясни, че държавата има резерви от около 10 млрд. лв., които обаче би трябвало да се пазят основно за гарантиране на работата на системите на здравеопазването и националната сигурност - МВР и Министерство на отбраната.

Обмисляло се и спиране на трансферите по субсидиите на политическите партии

По отношение на идеите за банкова и данъчни ваканции обаче Горанов разясни, че не се обмислят:

"По отношение на ваканциите - да се ограничим до детската ваканция."

Той обясни, че банките имат право да разсрочват плащания и това зависи от тях. Припомняме, че Първа инвестиционна банка вече обяви такава мярка.

По предложението на БСП за мораториум на битовите плащания - стана ясно, че такава няма да има, за да се избегнат по-големи шокове.

"Подобни мерки отиват в една крайност, която първо не се налага, защото ако приемем, че има засегнати, това са тези, които трудно правят бизнес, но не виждам причина един магазин за хранителни стоки, или една аптека, която реализира големи обороти, нейните служители да не си платят тока, 'щото БСП предлагат. Това е утопия!"

И министърът на финансите, и министърът на икономиката Емил Караниколов обясниха, че мерките продължават да се обсъждат и че те ще търпят промени, ако се наложи. Имало и фирми, които печелят от кризата и към тях беше отправен апел да не спекулират с цените, защото държавата е готова с нормативна база, която да направи това незаконно.

Министър Деница Сачева обясни, че вече заявените допълнителни 1000 лв. на човек за всяко медицинско лице, което е на първа линия в борбата със заразата, ще струват общо около 20 млн. лв. на хазната. Те ще дойдат от оперативна програма "Човешки ресурси". Още 20 млн. лв. пък ще се трансферират към общините за програмата за социален патронаж. Те трябва да покрият и помощите за хората с увреждания и тези, които са под задължителна карантина.

Защита за уязвимата група от работещи - тези които са над 60 години, обаче няма да има, въпреки първоначалните заявки за това на министър Сачева. Владислав Горанов обясни, че щом премиерът Бойко Борисов може да работи на тази възраст - значи и другите могат.

Именно от оперативните програми ще се направи опит за финансиране на форсмажорните мерки. Това ще доведе до преосмисляне на основните големи проекти. Например - планираното превъоръжаване на армията вероятно ще бъде забавено.

"Пренастройват се и се преорганизируют всички системи на държавата. В зависимост от нуждите, ние сме готови да предлагаме нови мерки. Ако след целия пакет от мерки, остават с усещането, че се спира животът - това не е така. Животът трябва да продължи", обясни Томислав Дончев.

Създава се логистично-координационен център

Взето е решение за създаването на логистично-координационен център, който ще бъде ръководен от шефа на Пожарната главен комисар Николай Николов. Той ще има за цел да обезпечи производството на необходимите количества оборудване и разпределението им. Първото заседание ще бъде утре в 8 ч.

Облекла, маски и други предпазни средства ще бъдат доставени освен на болници, така и на полиция, гранична полиция и всички социални служби.

Спираме полетите от Италия и Испания

От 24:00 ч. във вторник спират полетите от Италия и Испания. Това заяви министърът на транспорта Росен Желязков.

"Ние даваме възможност на нашите сънародници от тези държави в понеделник и вторник да се приберат с ясното съзнание, че това е поставяне под 14-дневна карантина", каза той.

"България Еър" ще осигури полетите за тези български граждани, които искат да се приберат.

✓ ВСС затвори съдилищата - включително и за съдиите

"Това не е неочаквана ваканция", каза Георги Чолаков

"Съдебните сгради не се затварят - просто достъпът се ограничава." Това каза вчера Лозан Панов след безпрецедентно заседание на Съдийската колегия, на което обаче стана именно това - съдебните сгради бяха затворени за почти всички. Решението е взето след консултации по-рано с д-р Ангел Кунчев - главния държавен здравен инспектор, и бе прието с пълно единодушие от 13:0 гласа.

Прекратени са почти всички наказателни, граждански и административни дела с минимални изключения - неотложните. Решението влиза в сила веднага, т.е. - още днес няма да се гледат дела извън посочените.

Преустановява се връчване на призовки и съдебни книжа, освен по електронен път и само за споменатите казуси.

Препоръчва се на местата, където има повече от една съдебна зала, останалите неотложни заседания - като мерки за неотклонение, срещу домашно насилие, обезпечения и пр., да се провеждат само в една зала, възможно най-близо до входа.

Също така ще остане да работи и по едно гише, отговарящо на същия принцип. Справките по дела обаче ще се извършват само по телефон или по електронен път.

Изрично се забранява да влизат всички граждани, вещи лица, адвокати и др. - освен ако не са страни, призовани по конкретното неотложно дело.

Забраната важи и за съдиите, които не са дежурни, призовкарите, съдии по вписвания, съдебните изпълнители и др. Магистратите ще си работят от къщи, а Георги Чолаков - председател на ВАС каза:

"Това не е неочаквана ваканция. Работата продължава."

Засега мярката остава в сила до 13 април - до когато е обявеното в държавата извънредно положение.

Боян Магдалинов неособено оптимистично заключи: "Очевидно нещата тепърва предстоят."

Само преди няколко дни - във вторник, съдийската колегия безпрецедентно препоръча на председателите на съдилища да отложат със срок до един месец всички редовни заседания. Изключения се прави само за изброените в НПК като неотложни: мерки "задържане под стража" и др.

✓ Как ще изглежда една икономика в ера на коронавируса?

Мерките за стимулиране на търсенето биха могли да бъдат контрапродуктивни, компаниите и банките трябва да се предпазят от фалит, твърди Ханс-Вернер Зин

Борбата срещу коронавируса е война. Китай изглежда е спечелил битката. Хонконг, Тайван, Сингапур и Япония имат видим успех. Европа и САЩ тепърва започват да се събуждат от мечтата си за неуязвимост, защото пандемията сега бушува и там.

Най-силно засегнатата страна в западния свят е Италия, чиито промишлени райони на север поддържат особено оживен обмен с Китай. Северна Италия е вторият Ухан. Поради това италианското правителство постави карантина в цялата страна. Хората трябва да стоят у дома. задълженията за частни и публични плащания като наеми и лихвени плащания се замразяват. Властите се опитват да забавят икономическия часовник, докато вирусът изчезне, пише в свой коментар Ханс-Вернер Зин, икономист и ръководител на германския институт Ifo.

Досега Германия има много малко смъртни случаи от коронавируса, но броят на заразените нараства бързо, както е в целия свят. Германското правителство въведе пари за краткосрочна заетост и предостави щедра подкрепа за заеми, гаранции или отсрочване на данъци за компании в беда.

Събитията се отменят в цялата страна. Училищата са затворени. Границите към Италия отдавна са затворени от австрийците, както и австрийските магазини и училища. Дания, Полша и Чехия затварят границите с Германия. Испания и Франция затварят магазините и ресторантите, почти същото направи и България.

В САЩ президентът обяви извънредно положение в национален мащаб. Конгресът одобри спешна програма за контрол на заболяването на стойност 8,3 милиарда долара. Обявена бе и много по-голяма сума. На китайци и иранци бе забранено да влизат в страната, мярката се разпростря и върху Европа.

Не всички мерки са целенасочени, а много от тях не са достатъчно радикални. Частичната капитулация на някои правителства, които демонстративно се задоволяват със забавяне на епидемията, вместо да я предотвратят, е тревожно. Опасностите, които сега заплашват болниците с претоварване, са огромни.

Рецесия вече не може да бъде избегната. Някои икономисти твърдят, че трябва да се предприемат мерки за стимулиране на търсенето. Тази позиция не е наистина убедителна, тъй като световната икономика не страда от липса на търсене, а от липса на предлагане. На работното място има недостиг на хора, тъй като те са болни или - правилно – вкарани в карантина.

В такава ситуация мерките за стимулиране на съвкупното търсене най-много биха предизвикали инфлационен скок. Ще има стагфлация като през 70-те години по време на петролната криза, когато липсваше друг важен производствен фактор.

Не само това, мерките за стимулиране на търсенето дори биха могли да бъдат контрапродуктивни, защото биха противодействали на необходимото по отношение на здравната политика, защото насърчават хората да се свързват. Например, какво трябва да направи държава като Италия, ако сложи повече пари в ръцете на хората, за да могат да пазаруват повече, ако епидемиолозите казват, че магазините трябва да са затворени, а хората трябва да стоят вкъщи.

Същото се отнася и за помощите за ликвидност. Светът вече плава в ликвидност и е ясно, че лихвените проценти са някъде близо до нула или дори отрицателни. Ново намаление на лихвените проценти в наситено червения отрицателен сегмент би помогнало на борсите, но в същото време ще създаде наплив към парите в брой.

Сривът на фондовата борса би бил неизбежен при тези обстоятелства. Централните банки вече използват барута си в неподходящия момент и са отговорни за балона, който коронавируса сега спуска. Техните политики за лесни пари и комуникацията за рисковете за отговорност беше безразсъдна.

Сега наистина са необходими мерки, които да спасяват компаниите и банките от фалит, за да могат да започнат дейност отново, след като пандемията се преодолее. Данъчни облекчения и държавни гаранции, които позволяват на компаниите да получават мостови заеми от банки, са сред възможните средства.

Още по-важно е да се действа директно срещу вируса, както направи Китай. Не трябва да има липса на пари. Капацитетът на отделенията за интензивно лечение на болниците трябва драстично да се увеличи, нови импровизирани болници трябва да бъдат изградени от зелена поляна, незабавно трябва да бъдат произведени респиратори, защитни костюми и маски.

Фабриците и другите обществени пространства трябва да бъдат постоянно дезинфекцирани. Чистотата сега е най-важна! Трябва да се въведат мащабни вирусни тестове, които да обхващат основни части от популацията и да идентифицират възможно най-много от заразените. Всяка идентификация може да спаси много животи. Капитулацията пред вируса не е вариант. Тя е твърде опасна за всички нас – хората на тази планета, заключава Зин.

✓ Ще помогне ли по-топлото време в борбата с коронавируса?

Здравните експерти остават разделени в мненията си дали вирусът ще прояви типичните за грипа характеристики и ще отшуми през пролетта

Тъй като новият коронавирус продължава застрашително бързо да се разпространява по света, много скептици относно извънредните мерки, които се прилагат за спиране на епидемията, смятат, че болестта е точно като грип - опасен за чувствителни групи, но рутинен и не е нещо, заради което да се налагат подобни превенции, съобщава CNN.

Вече знаем, че това мнение е грешно. Коронавирусът също изглежда толкова инфекциозен, колкото и грипът, като потенциално е по-опасен, тъй като няма специфично лечение или сезонна ваксина.

Има една област, в която експертите се надяват, че вирусът все още ще проявява характеристиките на грипа – да отшуми с покачването на температурите през пролетта. „Това е респираторен вирус и тези вируси винаги ни създават проблеми в студеното време по очевидни причини“, посочва Нелсън Майкъл, водещ американски военномедицински експерт.

Грипът процъфтява в студени и сухи условия, поради което зимата е грипен сезон за голяма част от северното полукълбо. Поведенческите разлики през зимата също могат да имат ефект. Майкъл прогнозира, че коронавирусът може да се държи като грип и да ни създава „по-малко проблеми, когато времето се затопли“, но предупреждава, че заразата може да се върне, когато времето отново застудее

Надеждата е, че наред с радикалните действия на правителствата и обществеността за намаляване на броя на новите случаи, намаленото разпространение през по-топлото време ще даде пространство на здравните системи да се справят с първоначалния приток на пациенти с коронавирус и да се сдобият с допълнително време за изготвяне на потенциална ваксина за следващия грипен сезон. "Ето защо наистина е важно да разберем, че сегашните действия ние се подготвяме за евентуална втора вълна", предупреждава Майкъл.

Какво ще стане обаче, ако вирусът не се държи като грип? Можем ли да се справим с процента на заболяелите, ако той остане висок през цялата година? Повече от 100 случая на разболели се с коронавирус са потвърдени в Сингапур, където е горещо и мъгливо почти през цялата година. Австралия, Бразилия и Аржентина, които в момента се намират в разгара на лятото, също са докладвали десетки случаи на заразата.

Множество неизвестни

Има данни, които предполагат, че коронавирусът се справя особено добре в определен климат. Някои от най-тежко засегнатите райони по света - от Ухан, Китай, където за първи път е открит вируса, до Иран, Италия и Южна Корея – се намират сравнително на една и съща географска ширина, със сходни температури и относителна влажност. Изследователи от Университета на Мериленд дори са използвали тези данни, за да опитат да очертаят други части на света, които биха могли да бъдат изложени на риск от нови огнища. Въпреки че изследванията остават предварителни, данните от изследването сочат, че определени климатични условия могат да помогнат за ускоряване на разпространението на вируса.

Дейвид Сенимо, който изучава инфекциозни заболявания в Rutgers New Jersey Medical School, посочва, че много експерти се надяват, че лятото ще намали броя на инфекциите, въпреки че данните от тропическите страни могат да помрачат тези надежди.

Дебра Чей, доцент по медицина в Rutgers, се съгласява, че липсата на разбиране за вируса прави предсказването на поведението на болестта до голяма степен невъзможно в този момент.

Светлина в тунела

Някои новини в крайна сметка дават надежда. Огнищата на епидемията както в Китай, така и в Южна Корея, изглежда вече биват овладени, като и двете страни регистрират все по-малко на брой нови случаи на заразени.

Това се случва благодарение на продължителната намеса на здравните власти, включително заради комбинация от различни ограничения, насърчаване на хората да работят от дома и да упражняват социално дистанциране.

Остава да разберем обаче, тъй като онези страни, които вече се справят с епидемията, започват да разхлабват мерките, дали случаите на заразени отново ще се покачат, или разпространението на вируса наистина е овладяно.